

President Konstantin Pätsi kõne

Kehra sulfaattselluloositehase avamisel

25. augustil 1938. a.

Lugupeetavad külalised! Täna oleme siia kokku tulnud ühe tähtsama ja suurema Eesti Vabariigi ettevõtte töölelaskmisele. See tehas siin ei ole saadud niisama, vaid selle ümber on käinud ärev võitlus. Selles tehases taheti näha mitmel pool uut majandussuunda, mis ei ole mitte kooskõlas meil maksva kapitalistliku korraga. See ei ole aga mitte nii. Vabariigi valitsus ei ole tahtnud selle tehasega alustada mingit uut majandussuunda, vaid see tehas on mõeldud meie rahva rikastamiseks. Eesti rahvas on aegade jooksul ikka jäänud vaeseks rahvaks ja tema kapitalijõud on väike. Meie ülesanne on hakata suurendama rahva jõukust. Kuna Eestis suurim jõud on praegu riigi jõud, siis on riigil tulnud selle tehase asutamisele asuda. See vabrik siin pole kergelt tekkinud. Sellega on kaasas käinud palju vaeva ja võitlust. Vabariigi valitsus pole tahtnud mitte selle tehase asutamisega tungida erakapitali tegevuskonda, vaid on tahtnud kaasa aidata meie rahvusliku tööstuse arenguks alal, kus veel palju on korraldada; et meie metsades peituvad varandused saaksid majanduslikult kõige tulukamalt kasutatud. Eesti rahvas pole jõukas, - temal puuduvad suured kapitalid. Suuri asutusi ja ettevõtteid saab meil ainult ühisel jõul teostada. Selle vabriku ja asutuse ehitamist ja asutamist on põhjalikult kaalutud, kas ta saab korralikult töötada. Selle vabriku tööle hakkamisega algab uus ajajärk meie tööstuslikus elus. Meie ei taha siin jõu kurnamise ja ekspluateerimise peale välja minna, vaid meie tahame riigile teenida ja anda võimalust edasi teenida kõigile neile, kes siin oma tööga meie riiki aitavad. Kui ma täna oma käe pealepanemisega selle vabriku siin vormiliselt tööle ja käiku lasen, siis sooviksin ma südamest, et meie kõik vaataksime tulevikus selle vabriku peale kui oma vabriku peale, ja et meie katsuksime oma jõudu koondada ja kõik teha nii, et see vabrik võiks õitseda Eesti riigile auks ja meie rahva tulevikule kindlustuseks.